

Trihinellu kāpuri laboratorijas paraugā

Trihinellu kāpuri gaļā vizuāli nav pamanāmi, jo pieaugošo kāpuru izmērs vidēji ir tikai 1–4 mm un muskuļaudos iekapsulēto kāpuru izmērs parasti ir 0,3–0,6 mm.

Lai pasargātu cūkas no saslimšanas ar trihinelozi, svarīgi:

- cilvēkam nodrošināt dzīvnieku novietnē biodrošības pasākumus,
- ievērot dzīvnieku turēšanas noteikumus,
- nepieļaut meža dzīvnieku un grauzēju saskari ar mājdzīvniekiem,
- veikt regulāru novietņu un tās apkārtnes deratizāciju un dezinfekciju,
- neizēdināt mājas cūkām pārtikas atkritumus, kaušanas un medījumu jēlproduktus.

Cūku īpašnieki, kas savās piemājas saimniecībās audzē cūkas pašpatēriņam un kauj mājās, nedrīkst nepārbaudītu gaļu tirgot, kā arī dot to lietošanai citām personām.

PVD drošības un veselības labā iesaka pašu patēriņam audzētos, kautos un nomedītos dzīvniekus obligāti izmeklēt uz trihinelozi!

Par iespējām izmeklēt pašu patēriņam nokautās cūkas uz trihinelozi varat interesēties gan pie Jūs apkalpojošā veterinārārsta, gan PVD Centrālajā aparātā un teritoriālajās pārvaldēs, gan Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “Bior” un citās laboratorijās.

PVD aicina medniekus neveicināt trihinelozes ierosinātāju izplatību un neatstāt mežā nomedīto dzīvnieku atkritumproduktus, kā arī dzīvnieku, jo īpaši nošauto lapsu un jenotsuņu, liķus.

Ja Jums ir jautājumi, droši zvaniet uz dienesta uzticības tālruni — automātisko atbildētāju 67027402!

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS

Pārtikas un veterinārais dienests
Peldu iela 30, Rīga, LV-1050
Tālrunis: 67095230
Fakss: 67322727
www.pvd.gov.lv
e-pasts: pvd@pvd.gov.lv

TRIHINELOZE

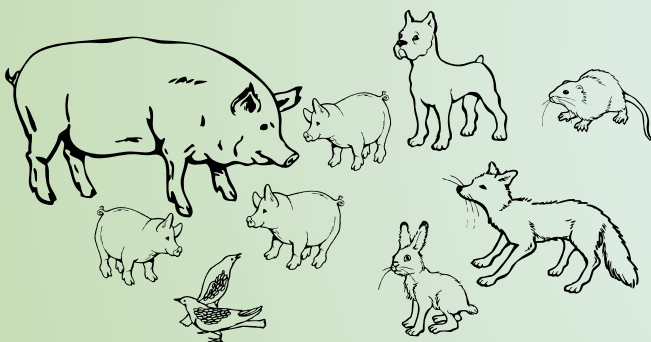

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS

Trihineloze ir izplatītākā zoonoze — parazitārā slimība, ar kuru slimo gan dzīvnieki, gan cilvēki. Tās ierosinātājs ir parazitārais tārps — trihinella.

Parazītu pārnēsātāji dabā lielākoties ir savvaļas dzīvnieki — mežacūkas, lapsas, vilki, jenotsuņi, bebri, lūši peles, žurkas, eži u.c. Dabīga inficēšanās savvaļas dzīvnieku vidū notiek saplosot vienam otru un apēdot beigtu dzīvnieku atliekas. Dzīvnieku novietnēs galvenais slimības pārnēsātājs ir žurka un peles.

Veicot pārbaudes, Latvijā trihineloze konstatēta mājās un meža cūkām, kaķiem, suņiem, caunām, jenotsuņiem, lapsām, sudrablapsām, polārlapsām, ūdelēm, seskiem, bebrim, lūšiem, ežiem, žurkām, lāčiem, zoodārza dzīvniekiem: lauvai, leopardam, polārlācim.

Trihinelozes izplatība dzīvnieku populācijā

Ja mājas cūkas tiek turētas āra aplokos, tās var apēst kādu grauzēju un tādējādi invadēties ar trihinelozi. Tāpat mājas cūkām nav atļauts izbarot virtuves atkritumus, kaušanas un medijumu jēlproduktus.

Mājas cūkas, apēdot invadētu barību, norij tur iekapsulētos trihinellu kāpurus. Trihinellu kāpuri kopā ar gaļu nokļūst

kuņģī, kur kapsula izšķīst. Kāpuri atbrīvojas, apmetas tievajās zarnās un 2–3 dienu laikā sasniedz dzimumu gatavību. Apaugļotās mātītes dzemdē līdz 10 000 dzīviem kāpuriem. Jaunie kāpuri sākumā nonāk dzīvnieku limfātiskajā sistēmā un vēlāk ar asinsriti tiek iznēsāti pa organismu.

Kāpuri muskuļos nonāk 5–8 dienās pēc invadēšanās. Ar 20 dienu kāpuri saritinās spirālē un ap tiem 35–40 dienu laikā pakāpeniski izveidojas kapsula. 6. mēnesī sākas kapsulu apkaļķošanās un tās cūkas muskulatūrā var saglabāties visu dzīvnieka mūžu.

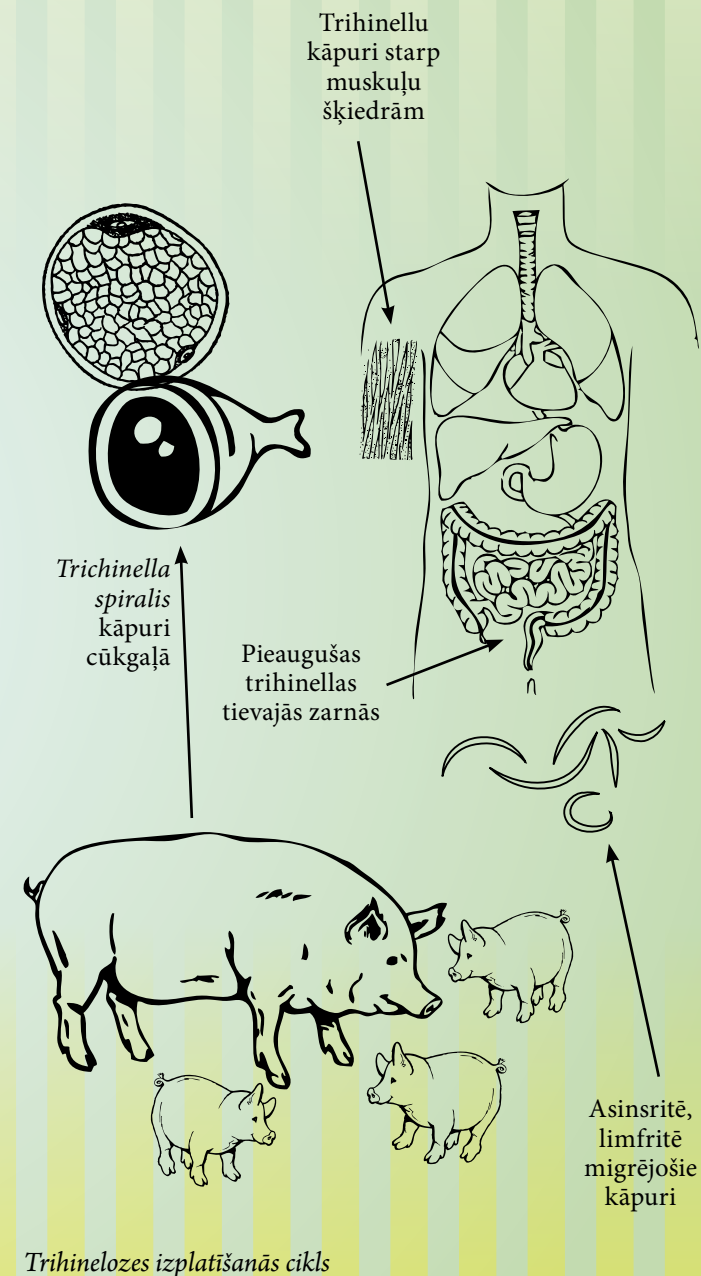

Kāpuru apmešanās vietas cūku organismā

Cilvēki ar trihinelozi visbiežāk saslimst lietojot uzturā mājas apstākļos kautu cūku un nomedito mežacūku gaļu, kurai nav veiktas laboratoriskās pārbaudes.

Cilvēkiem apēdot gaļu vai gaļas izstrādājumus, kas satur trihinellu kāpurus, tie kuņģī, kuņģa sulas ietekmē, atbrīvojas no saistaudu kapsulas, nonāk tievajās zarnās un pēc 1–2 dienām no tiem izveidojas pieauguši tārpi. Apaugļotās trihinellu mātītes dzemdē dzīvus kāpurus. Jaunie kāpuri cauri zarnu sienīnai nokļūst asinsritē, tiek iznēsāti pa organismu un lokalizējas muskulatūrā. Pirmie simptomi var parādīties 2–3 dienas pēc saslimšanas. Trihinelozei raksturīgie simptomi parasti parādās 8–15 dienu laikā pēc saslimšanas, taču

šis laiks var svārstīties pat līdz 45 dienām. Simptomu parādīšanās, kā arī slimības smagums atkarīgs no tā, cik daudz trihinellu kāpuru nokļuvis organismā.

Trihinelozes izplatīšanās cikls